Poštarina plaćena u gotovom

Vjesnik biskupije đakovačke

God. VI. Đakovo, veljača 1953. Broj 2

Josip i Azarija

Jedno od najtežih razdoblja u povijesti Izraelskog naroda jest razdoblje gospodstva sirskog Kralja Antioha Epifana. On mu nije samo oduzeo slobodu, pa onda postupao s njim kao s ropskim narodom, koji mu mora plaćati teške poreze i raditi najteže poslove, nego ga je htio asimilirati s drugim narodima, da mu na taj način osim vanjske slobode otme i duhovnu slobodu. Najveća zapreka toj asimilaciji bila je vjera izabranog naroda, koja ga je najjače razlikovala od svih ostalih naroda i stajala kao nepremostivi jaz između naroda, koji je vođen posebnom objavom Božjom kroz svoju povijest i dobio time posebni pečat u cijelom svom privatnom, obiteljskom, nacionalnom, kulturnom, socijalnom i ekonomskom životu, i ostalih naroda, čiji je razvoj bio plod ljudskih sposobnosti i ljudskih slabosti.

Dakako, da je Epifan u prvom redu, ako je htio postići svoj cilj, morao obračunati s vjerom Izraelskog naroda. Pisac knjige Makabejske nas izvješćuje o tom postupku, pa vadimo samo neke činjenice. Za Jeruzalem veli: Svetište njegovo postade pusto kao pustinja, blagdani njegovi postadoše jedna tuga, subote njegove jedna sramota, čast njegovu prezreše ... Izašla je zapovijed, da se moraju dokinuti sve žrtve paljenice, zaklanice i naljevi u hramu, subote i blagdane oskvrnuti... Proti tome da moraju podići žrtvenike, gajeve i likove idolske i svinje i druge nečiste životinje žrtvovati. Svoje sinove da imaju ostaviti neobrezane i svoje duše okaljati svakojakom nečistoćom i gnusobom. Tako su imali zakon zaboraviti i sve ustanove dokinuti ... Sve knjige zakona, što nađoše, porazderaše i spališe. Ako bi se u koga našla knjiga zavjeta, ili ako bi se tko ravnao po zakonu, izručili bi ga smrti ... Mnogi od naroda pridružiše se njima, svi, koji otpadoše od zakona. Oni počiniše zlo u zemlji ... Na taj način primoraše Izraelce, da se skrivaju u svakojakim skrovištima ... Mnogi ostadoše postojani i tvrdo odlučiše, da će radije poginuti, nego li prekršiti zakon" (Cf 1 Mac 1).

Radi tih velikih strahota, mnogi su pravovjerni škripali zubima od nemoćne srdžbe i plakali od jada stišćući pesnice, ali se nitko nije usudio ništa započeti, smatrajući, da je svaki otpor uzaludan, da je svaki izgled u uspjeh nemoguć i da im drugo ništa ne ostaje, nego trpjeti i poginuti!

Tako nije mislio Matatija. Uboden u živac svojih najsvetijih osjećaja, smatrao je, da je to čas, kada se treba boriti za čast Božju, a ne samo trpjeti, i da se ne radi o tome, da se uspije pobijediti, nego da se časno pogine! Zato veli u svojoj izjavi: Jao meni! Zašto se rodih, da gledam raspad svojega naroda, slom svetoga grada! ... Naše svetište, naš ures, naša slava, gledaj samo, kako je opustošeno, od pogana oskvrnjeno! Što da još živim? ... Za mnom, tko revnuje za zakon i stoji uz zavjet (1 Mac 2 passim).

Sa svojih pet sinova zapodijeva rat za svetinje Izraelskog naroda. Položaj je njihov naizgled očajan, a pothvat bezuman. Pa ipak! Silni zanos, koji se rodio u njima kao plod vjere u svoje ideale i kao plod ogorčenja i bola radi gaženja onoga, što im je najsvetije, a k tome i ogromna simpatija obespravljenog naroda, koji nije imao snage da ustane, ali koji pliešće svakome, tko se to usudi, pa mu pomaže na svakom koraku, a onda

na koncu izvanredna pomoć Božja ljudima, koji su se digli u obranu Njegovih prava, učinile su čudesa hrabrosti i uspjeha: Jeruzalem oslobođen, hram očišćen, narod se osvijestio, renegati su se prestali šepiriti, a neprijatelji su ih se bojali, jer su se oni pojavljivali svagdje i nestajali posvuda, da se opet pojave na drugom mjestu.

Sinovi su Matatijini dobro saslušali i nastojali u život provesti oporuku, koju im je ostavio u amanet njihov otac na samrti, kad im je rekao: „Borite se sad, djeco, za zakon! Izložite svoj život za zavjet djedova svojih! Spomenite se djela otaca svojih, što ih oni izvršiše u svoje doba! Bit će vam tada velika slava i vječno ime. Stojte muževno za zakon! Jer slavu svoju naći ćete u njemu" (1 Mac 2,50-51 i 64).

Iza smrti Matatijine započeli su istom pravi uspjesi oslobodilačkog rata pod vodstvom junačkog muža Jude Makabejca. Sve što je poduzimao, polazilo mu je za rukom. Postao je opjevani junak svaga naroda; o njemu se govorilo sa strahopočitanjem, ponosom i ljubavlju po svim izraelskim kućama; on je postao simbol slobode i vjere u bolju budućnost.

No, ta slava Jude Makabejca nije dala spavati ne samo njegovim neprijateljima, nego i njegovim vojskovođama Josipu i Azariji.

Oni su bili njegovi vojskovođe i pod njegovim su vodstvom išli od pobjede do pobjede. No o njima nije nitko govorio. Svi su slavili Judu Makabejca kao svoga oslobodite1ja, o njemu se govorilo i pjevalo, prepričavala njegova junačka djela, a oni su ostali u sjeni toga velikoga čovjeka. S time oni nisu bili zadovoljni. Oni su htjeli, da i oni postanu slavni, da se i za njih čuje, da se i o njima govori i pjeva, da se i njihovog imena neprijatelji plaše, da se i njima iskazuju počasti i smatra velikim ljudima, koji su donijeli slobodu svome jadnome narodu. Judina slava nije im dala spavati. No, to ne bi bilo još uvijek tako sudbonosno, da su oni to samo u sebi nosili, o tom međusobno razgovarali i sami međusobno žalili svoju sudbinu. Ali su oni pošli, gonjeni svojom ambicijom i častohlepnošću, dalje. Učinili su nešto, radi čega bi kaznili inače svoga svakoga podređenog vojnika, da je koji tako njima načinio. Postali su neposlušni svom vrhovnom vojskovođi, odbacili strogu vojničku disciplinu, pa poduzeli nešto na svoju vlastitu ruku bez odobrenja Jude Makabejca, ne bi li sva slava pripala njima. Pa i pripala je — ali ne slava, nego sramota i bruka! I pjevalo se o njima — ali u rugalicama, tužaljkama i predbacivanjima! I pisalo se o njima ali na njihovu sramotu!

Zašto? Juda im je zapovjedio, da ne poduzimaju nikakvu vojnu, no oni su je poduzeli pod parolom: Faciamus et ipsi nobis nomen! (1 Mac 5, 57). Bili su strahovito potučeni. Muževi, očevi i sinovi mnogih žena, majki i djece — pobijeni, zemlja poharana, a narod rastjeran i odveden u ropstvo! Strahoviti spomenik tašte slave i želje za slavnim imenom!

Eto što su doživjeli apostate a disciplina! O, kako samo jedan mali korak rastavlja slavu od sramote; pobjedu od poraza; blagoslov od prokletstva; junake od izdajnika! A sve zato, jer „nijesu slušali... nego su sanjali o junačkim djelima" (1 Mac 5,61).

Sveti Pisac stavlja kao na nadgrobni natpis tom njihovom pothvatu, kao opomenu za cijelu povijest: Ipsi autem non erant de semine virorum illorum, per quos salus facta est" (1 Mac 5,62).

Svećeniče! I ti si samo čovjek! Pazi na sebe, da te ne povuče možda na stramputicu želja za isticanjem; tvoja sakrivena ili poznata, kriva ambicija! Nemoj ići svojim posebnim putovima! Ne će te dovesti na pravi cilj! Ako ikada, a ono sada moramo poslušati svetog Petra, koji nam veli, da budemo „filii oboedientiae" (1 Petr 1,14).

Vita Spiritualis

Zapreke na putu prema savršenosti

Kraljevstvo Božje nije ovdje za one, koji se smatraju pravednima, nego za one, koji to žele biti. Ovdje se može izliječiti sve što je u čovjeku slijepo, gluho, nečisto. Ali ljudi moraju nositi u srcu težnju za ozdravljenjem, pružati ruke i dozivati: „Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!"

(Emil Fidler)

II. OSJEĆAJ MALOVRIJEDNOSTI: SVEĆENIK I PENITENT

Engleski pisac D. H. Lawrence opisuje u jednoj svojoj knjizi prosječnog rudara Morela, koji nema većih ambicija u svom životu' pa se i opija i dosta je nemaran za svoju kuću; opisuje i njegovu ženu, koja je naprotiv vrlo ambiciozna i kojoj mnogo smeta njihov dosta jadni način života, kakvog si ona nije zamišljala, pa na to nadovezuje: „Bila je šteta, što se od njega toliko razlikovala. Nije se mogla zadovoljiti onim malim, što je on mogao postići, tražila je mnogo: da bude onakav, kakav bi morao biti. Tako ga je, nastojeći,

da ga učini plemenitijim, nego što je on uopće mogao biti, upropašćavala. Pri tom je sebe vrijeđala, pozlijeđivala i ranjavala" (Sinovi i njihove ljubavi, I., str. 34.)

Crkva je uvijek pazila, da u svom nastojanju, da dovede ljude do savršenosti, vodi računa o svakom pojedincu i njegovim individualnim sposobnostima. Do savršenosti se ne dolazi istim putem, nego se različnim putevima može doći do jednoga istoga cilja. Pa i ta savršenost je najrazličitija i poprima konkretne oblike već prema individualnim osobinama pojedinaca. Savršena je - in suo ordine - i kristalna vaza, a i onaj zemljani lonac, kojeg je siromašna djevojčica stavila u prozor s brižno njegovanim cvijećem. Izvanjska je vrijednost različita, ali je savršenost ista!

Na to treba paziti i svećenik u svom vodstvu duša, da ne bi, postavljajući neke objektivne norme, tim načinom postavio Prokrustovu postelju na koju bi stavljao bezobzirce svoje penitente, pa onda jedne natezao, a drugima sjekao noge i, kako se to redovito događa, uvijek pogrešno!

Što da radi s onima, kod kojih opazi da boluju od osjećaja malovrijednost?

Odmah mora uočiti, da li se radi o istinkom ili samo prividnom.

Istinski osjećaj malovrijednosti u najvišoj mjeri imali su oduvijek pravi sveci. Oni su bili svijesni, najviše od svih ljudi, svoje prave vrijednosti u očima Božjim. Njihova nesavršenost naprosto ih ruši u ništavilo, kada se ogledaju u ogledalo Božje savršenosti. Nitko nije tako ozbiljno govorio o svojim nesavršenostima, o nezasluženom priznanju i počastima; nitko nije tako ozbiljno bježao od časti, a plakao, ako je bio prisiljen, da se nečega primi, kao pravi sveci, kao duše, koje su ozbiljno težile za savršenošću. I to nije kod njih ništa namješteno, izvještačeno, brižno čuvana vanjština; ne, nego to proizlazi iz najdubljeg i najintimnijeg uvjerenja, koje se odražava na svakom koraku. A to čini njihovu svetost tako simpatičnom i tako privlačivom. Goethe je u nekoliko riječi dao divan portret glasovitom katoličkom piscu svjetskoga glasa, neuporedivom piscu Zaručnika, kada je rekao: „Manzoniju nedostaje samo to, što on ni sam ne zna, kako je dobar pjesnik i koja prava zbog toga ima" (Eckermann: Razgovori s Goetheom, str. 53.)

Dakako, da se takav čovjek ne će onda obazirati na to, što ljudi o njemu nemaju dobro mišljenje, kad on ima gore od svih drugih. Drugi sastavni dio svetačkog i ispravnog osjećaja malovrijednosti jest svijesnost, da je Gospodin Bog, iako mimo i protiv zasluga, bio posebno prema njima dobar i dao im posebne darove, kojih se oni možda čak i stide, što ih imaju, jer ih razlikuju od drugih, a boje se radi njihove odgovornosti zbog tih darova, pred Gospodinom Bogom. Zato pravi svetac i onaj, koji ozbiljno teži za savršenošću, ne će nikada govoriti, da nije od Boga mnogo primio, nego će i te kako biti svijestan svojih darova. Sveta Terezija je tu misao tako lijepo izrazila: „Kad bi mali cvijet mogao govoriti, čini mi se, da bi jednostavno rekao, što je dobri Bog učinio za nj i ne bi kušao skrivati Božjih darova. Ne bi on pod plaštem poniznosti rekao, da je nakazan i bez mirisa, da mu je sunce potamnilo sjaj, da su oluje slomile njegovu stabljiku, dok bi znao, da je sve u njemu protivno od toga" (Povijest jedne duše, str. 20.)

Pravi osjećaj malovrijednosti, kolikogod naglašava svoju ništavost, toliko odmah priznaje izvanrednu veličinu djelovanja Božje dobrote. Treća oznaka pravoga osjećaja malovrijednosti je spremnost za rad. Svijest obveze sa strane Gospodina Boga kod takvih je ljudi upravo kao neki neprestani motor, koji ne da naprosto tim ljudima odahnuti. Savjesnost, ljubav prema Bogu, vapaj duša, sve su to glasovi, koji odzvanjaju u njihovoj nutrini. Oni su premaleni, a da bi se usudili - ali oni to niti ne žele - stavljati dragom Bogu granice ili umetati svoje subjektivne interese u divno djelo, koje Gospodin Bog preko njih izvodi. Kao da je njihov cijeli život jedna neprestana jeka: Non nobis, non nobis, sed nomini tuo da gloriam! Zato oni uvijek ostaju mali i ponizni; jedini, koji se ne dive sebi i svojim djelima. Četvrta oznaka je neobaziranje na kritiku ljudi, koja bi dovela do defetizma. Ubojna kritika, koja će dolaziti sa sviju strana vrlo će lako čovjeka, koji radi samo po naravnim motivima, baciti iz kolotečine, pa će ili stati kolebati o vrijednosti onog ideala, za kojim teži; ili o mogućnosti, da će ga postići; ili o ispravnosti sredstava, koje upotrebljava; ili o metodama kojima se služi; ili o načinu suradnje i obaziranja na druge ljude. To redovito svrši prebrzim umorom, razočarenjem, malodušnošću, a može se svršiti potpunim defetizmom ili čak preorijentacijom - ljepše rečeno za izdaju - koja ide upravo za obratnim ciljem.

To se ne može dogoditi onome, koji je svijestan svoje malovrijednosti. On se u tom slu-

čaju drži svojih velikih, objektivnih, objavljenih istina i metoda, koje mu pripisuje vjekovno iskustvo Crkve, pa se upravo grčevito hvata toga u časovima malodušja - koje i njega znade kadkada spopasti - ili razočaranja ili sličnih raspoloženja, dok opet vedrina djeteta Božjeg ne zavlada nad obzorjem njegove duše.

Dođe li nam, dakle, čovjek, kod kojega zapažamo osjećaj malovrijednosti, nastojmo kod njega odmah uočiti sve oznake, ili ih izgradimo u njemu, pa onda ona ne će biti nikakva zapreka na putu savršenosti.

Najteže će biti redovito prebroditi krizu obzira ljudskog. Mogli bismo se ovdje poslužiti mislima, koje Goethe iznosi o sebi u svojim razgovorima s Eckermannom.

1. On je bio nesumnjivo jedan od najvećih talenata, pa ipak veli:

„Ljudi zapravo nisu nikada bili sa mnom zadovoljni i uvijek su htjeli, da budem drukčiji nego što se Bogu svidjelo, da me stvori, a rijetko su bili zadovoljni s onim, što sam napisao. Ako sam se čitavom dušom, danima i godinama mučio, da svijetu ugodim kojim novim djelom, zahtjevao je, da mu se još i zahvalim zato, što mu se čini podnošljivim. Kad su me hvalili, ne bi to u radosnoj samosvijesti smio prihvatiti kao dužni mi danak, nego su od mene očekivali neku čednu frazu, kojom to odbijam i kojom ponizno priznajem, da ni ja, ni moj rad nismo za to nimalo zaslužni. Ali se to protivilo mojoj naravi i morao bih biti bijedna ništarija, da sam se htio tako pretvarati i lagati. No, budući da sam bio dosta jak, da se u svojoj istinitosti pokažem onakvim, kako sam osjećao, držali su me oholim i takvim me drže i do dana današnjega.“ (ib str. 99).

„Znam vrlo dobro, da sam mnogima trn u oku, svi bi me se vrlo rado riješili, a kako ne mogu ništa protiv moga talenta, htjeli bi ocrniti moj karakter. Sad mi kažu, da sam ohol, sad egoističan, sad pun zavisti na mlađe talente, sad utonuo u čulne užitke, sad bez kršćanstva i konačno čak i bez ljubavi za svoju domovinu i za svoje drage Nijemce. . . Njemački pisac, njemački mučenik! . . . Pa kad bi još ograničena masa progonila izvanredne ljude! Ali ne! Jedan umjetnik i jedan talenat progoni drugoga.“ (ib str. 174-175).

Pokazati, dakle, čovjeku, koji trpi od osjećaja malovrijednosti, da nema toga čovjeka, koji bi mogao svima udovoljiti, i koga bi mogli svi hvaliti. Ne može čovjek svakome tumačiti svaki svoj korak radi čega ga je učinio, a i onda bi još ostalo mnogo onih, koji bi sumnjali u iskrenost. Zato se ne obazirati na ljude i njihovo mišljenje.

2. Zgodna je metoda, kojom je Goethe razvrstavao svoje protivnike i stav, kojeg je onda zauzeo. On veli:

„Njih je čitava legija, ali nije nemoguće, da ih razvrstam u rodove.

Najprije ću spomenuti svoje protivnike iz gluposti; to su takvi, koji me nisu razumjeli i koji su me korili, a da me nisu poznavali.

Drugu veliku grupu čine moji zavidnici.

Onda dolazi veliki broj onih, koji su mi postali protivnici, jer sami nisu imali uspjeha. Ima među njima darovitih talenata, ali mi ne mogu oprostiti, da ih zasjenjujem.

Na četvrto mjesto stavljam svoje protivnike s razlozima. Budući da sam čovjek i da i ja imam ljudske pogreške i slabosti, ne mogu ni djela biti bez njih. Ali kako mi je ozbiljno bilo stalo do moje obrazovanosti i kako sam neumorno nastojao, da se oplemenim, neprestano sam napredovao i često se događalo, da su me korili zbog pogreške, koje sam se već davno oslobodio. Te su me dobričine najmanje pozlijedile; pucali su na mene, kad sam već bio nekoliko milja daleko od njih. Uopće mi je svako novo djelo postalo prilično ravnodušnim; nisam se više njime bavio i odmah sam mislio na nešto novo.

Još ih ima jedan velik broj, a to su moji protivnici zbog drukčijeg mišljenja i različitih nazora. Kaže se, da će se na lišću jednog drveta jedva naći dva jednaka lista, pa će se tako između tisuću ljudi jedva možda naći dvojica, koja se u svom uvjerenju i mišljenju potpuno slažu. Mislim li na to, morao bih se doista manje čuditi tome, što je broj mojih protivnika tako velik, nego tome, što još uvijek imam toliko prijatelja i pristaša. . . Išao sam mirno svojim putem ne brineći se mnogo za uspjeh, a na svoje se protivnike gotovo nisam ni osvrtao“ (ib str. 25-26).

Rasčlanimo i mi svojim penitentima njihove nutarnje i vanjske protivnike, pa će njihov osjećaj malovrijednosti prestati biti zapreka, jer će brzo uvidjeti, da je otvoren put prema Bogu.

. Ispravni osjećaj malovrijednosti jest jedan od najsigurnijih znakova prave svetosti i ispravnosti u nastojanju prema savršenosti. S malim se počme, a velikim se svrši!

Nije visok, tko na visu stoji,
Nit je velik, tko se velik rodi,
Već je visok, tko u nizi stoji,
I visinom nadmaši visine.
A velik je, tko se malen rodi,
Al' kad padne, golem grob mu treba.

Ivan Mažuranić: „Javor"

Novi Blaženik Julijan Maunoir, pučki misionar

Na blagdan Presv. Trojstva 1951. proglasio je Sveti Otac Papa Pio XII. blaženim Juliana Maunoira, glasovitog pučkog misionara francuske pokrajine Bretanja, svećenika Družbe Isusove. Da je do ove beatifikacije došlo, mnogo su pridonijeli biskupi i svećenici ove pokrajine.

Blaženi je Julije još u XVII. stoljeću puna četiri decenija misionirao cijelu pokrajinu Bretanju tako velikim uspjehom, da se plodovi toga rada i danas osjećaju. Prema riječima Svetoga Oca Pape Pia XII., Blaženik je „causa praecipua cur regiones vel ab ipso vel eius discipulis et adiutoribus excultae fide et moribus etiam nunc ceteris praestare videantur." (Apostolsko Pismo prigodom beatifikacije).

Kad je Blaženik započeo svojim misijskim radom, bila je Bretanja u vjerskom pogledu na niskom stupnju. Nehaj za Crkvu i duhovni život bio je opća pojava, a glavni je uzrok tome stanju bio veliki manjak u poznavanju vjerskih istina i prevelika briga i skrb za stvari svagdanjeg života. Mnogo je u tom pogledu već bio pomogao pučki propovjednik Mihael Le Nobletz, no još je uvijek polje rada bilo ogromno. Velikim pouzdanjem u Boga i svetačkom srčanošću lati se blaženi Julije Maunoir posla.

Misije su mu u pojedinim župama redovito trajale puna četiri tjedna. Za to je vrijeme neumorno propovijedao i držao kateheze, a pri tome se služio sredstvima, od kojih ni moderno pastirsko bogoslovlje ne pozna izvrsnijih: širio je nabožne pjesme i popijevke, tiskao letke sa kratkim izrekama iz Sv. Pisma i vlastitih propovijedi, pokazivao biblijske i liturgijske slike, priređivao svečane ophode, a istom dobro pripravljene vjernike pripuštao je svetim Sakramentima pokore i Euharistije. Kod već obrađenih vjernika širio je često primanje sv. Sakramenata. U svakoj je župi, gdje bi držao misije, okupljao revnije u manje skupine i posvećivao im posebnu pažnju osobito po duhovnim vježbama, i tako ih odgajao za apostolat među svojim sugrađanima i seljanima.

No trajni uspjeh tolikog rada bio bi vrlo problematičan, kad i duhovni pastiri ne bi surađivali, kad ne bi bdjeli nad mučnim plodovima njegovoga rada, te i sami nastavljali istim sredstvima težeći za istim ciljem. Zato veliku brigu posvećuje duhovnom dizanju klera, služeći se ponajviše duhovnim vježbama. I na tom je području postigao velike uspjehe. Pri koncu svoga četrdesetogodišnjeg rada brojio je do tisuću svećenika, koji su i po više puta prošli duhovne vježbe u domu, koji je u tu svrhu osnovao. Ti su ga svećenici najpripravnije podupirali u apostolskim pothvatima. Nigdje Blaženik nije djelovao sam. Kod svake misije bio je okružen svojim duhovnim sinovima-svećenicima, tako da ih je znalo biti do četrdeset zajedno s njim na poslu. Sveti Otac Papa u apostolskom Pismu prigodom beatifikacije napose ističe i hvali ovaj apostolat Blaženikov kod klera i divni uspjeh u tom nastojanju: „Nec minus clero quam plebi christianae profuit, quippe qui saeculares sacerdotes, ad mille fere, socios sibi adjungeret ut opus a Michaele Le Nobletz inhoatum in immensum augeret. Quorum plerique egregios verbi divini praecones vel optimos parochos sese exhibuerunt et fructus quos in vinea Domini colligebant sponte sua carissimo magistro tribuebant, ut post Juliani mortem multi testati sunt."

Ovaj dobro promišljeni i ustrajno vođeni misijski rad Blaženikov urodio je izvanrednim plodovima: cijela je Bretanja potpuno promijenila svoje lice. Od pokrajine u duhovnom pogledu zanemarene, postala je jedna od najuzornijih u zemlji, a to je ostala sve do naših dana. Tako je i nastala poslovica, kojem se i glasoviti učenjak Pasteur poslužio „vjeran kao Bretonac ili kao Bretonka". Pokrajina Bretanja i danas još, kako veli Sveti Otac „fide et moribus ceteris praestare videtur".

Prije tri sto godina nalazio se blaženi Julije Maunoir pred istim problemom kao mi da-

nas. Gledao je pred sobom cijelu jednu pokrajinu, koju doduše nastavaju plemeniti i radini ljudi, ali mlaki prema Gospodinu Bogu i Crkvi, ravnodušni prema svim nadnaravnim vrednotama. Toj je pokrajini svim žarom apostolskog srca želio da pomogne.

I mi gledamo brojne pokrajine naše Domovine, koje bismo htjeli probuditi na novi život u Mističnom Tijelu Kristovu, učiniti, da postanu dionicima svih onih divnih plodova života u Milosti Kristovoj. A želimo to, jer smo osvjedočeni, da izvan Imena Isusova nema drugog imena, u kojem bi se ljudi mogli spasiti (Dj. Ap. 4,12). Jer nas je Gospodin pozvao „in ministerium Evangelii" (Dj. Ap. 15.7.), a mi poziv dragovoljno prihvatili i teško se obvezali, da ćemo mu ostati vjerni do konca. „Vae enim mihi est, si non evangelizavero" (I. Cor., 9,16). No svijesni smo svojih slabih sila i nerijetko nas obuza strah i malodušnost. Hoćemo li u svom životnom pozivu uspjeti? Na to vam pitanje obilno odgovara sama sv. Crkva također i po beatifikaciji pučkog misionara Julijana Maunoira. U svakoj kanonizaciji i beatifikaciji Crkva želi, da se okoristimo primjerom novoga heroja.

Julijan je ostao kroz cijeli život vjeran „prvoj ljubavi" (Apok. 2,4). prema Gospodinu i Crkvi, koju je još za vrijeme svojih studija u svom srcu zapalio. Ostao vjeran mladenačkom oduševljenju, da sebe posveti. Nije imao mnogo maksima. No one, koje je odabrao, bile su ponajbolje i držao ih se cijeli život. „Absolutam perfectionem sibi proponens, soli gratiae caelesti innixus et paro Dei amore incitatus, maximis quam potuit itineribus ad sanctitatem strenue contendit". (Apostolsko Pismo Pape Pia XII). Temeljna mu je misao bila: „Ut Deo quam maxime satisfaciam! Ut Deum amem quam maxime!" Najdublji temelji njegova uspješnog apostolata bili su mu iskrena i djelotvorna težnja za osobnom svetošću. „Fundamenta eius in montibus sanctis" (Ps. 86,1).

Druga tajna njegova uspjeha bila je: sretan izbor sredstava u apostolatu i prikladna metoda u radu. Neumoran je bio u propovijedanju, katehiziranju, odgajanju i formiranju pomagača, širenju čestog primanja sv. Sakramenata. Uvidio je, da se pojedine župe ne će moći potpuno duhovno obnoviti i trajno ostati na visini. ne bude li cijelu pokrajinu zahvatio val duhovnog preporođenja. Zato je dizao i oduševljavao dušobrižni kler cijeloga onoga kraja, da zajedno i složno porade oko istoga cilja, po zajedničkom planu. Da se međusobno pomažu.

Blaženi Julije nije — nadalje — išao za naglim i časovitim uspjesima. Računao je s činjenicom, da temeljita i trajna obnova zahtijeva dugi i ustrajni rad. Tome se radu velikom umrtvenošću i svetačkom strpljivošću za cijeli život predao. Jer je tako radio, divno je uspio.

I mi ćemo uspjeti, budemo li prije svega brižno čuvali i njegovali svoj vlastiti duhovni život i iskreno težili za vlastitim posvećenjem. Uspjet ćemo, ako međusobno povezani, a u prvom redu sa svojim Natpastirima i nadahnuti istim mislima, nacrtima i metodama, požrtvovno i ustrajno radimo oko duhovnog dizanja ne samo pojedine župe, nego i cijele biskupije i cijelih pokrajina.

Novi Blaženik Katoličke Crkve, Julijan Maunoir, neka nam u tome bude uzorom i zagovornikom.

Haec doce et exhortare

(Nacrti za propovijedi o glavnim kršć. istinama)

9. Što Bog zapovijeda u I. zapovijedi?

„Ja sam Gospodin Bog Tvoj!"

Uvod: *Bog* - koliko smo puta čuli ovu svetu riječ! Koliko puta smo i sami tu riječ izgovorili! Nema jezika, koji ne bi poznavao ovu kratku riječ. Nema mjesta na zemaljskoj kugli, gdje se ona ne bi izgovarala. Tepajući izgovaraju je mala djeca, moleći šapće je i nemoćni starac. I koliko je sadržaja u toj jednoj riječi! I kako čudesnu snagu sadrže ova tri slova, koliko snage i utjehe znadu ona donijeti onima, za koje je Bog sve: početak i cilj, Otac i Gospodar, dobrota i ljubav.

Ljudi svih naroda i svih vremena uduvjek su osjećali, da je Bog nešto veliko i sveto i to je ime bilo sinteza svih njihovih najplemenitijih osjećaja, to je ime označavalo Onoga, od kojega čovjek potječe, od koga ima svako dobro i koji mu je konačna sreća, Onoga koga svim srcem ljubimo i poštujemo. I kao što čitav dekalog i nije zapravo ništa drugo, nego

zahtjev ljudske naravi, isto tako i I. zapovijed Božja propisuje ono, što nepokvareno ljudsko srce i ne može, a da ne osjeća prema svome Bogu i Stvoritelju.

Pogledajmo danas malo pobliže zašto i kako moramo štovati Boga.

1. Zašto moramo štovati Boga? Sjećam se, kako me se duboko dojmila jedna priča, koju sam nekada čitao. Pošao kralj u lov. I kad je bio u šumi, najednom čuje, kako plače dijete. Skoči s konja i pođe prema grmlju, odakle se čuo plač. I zaista, nađe ondje malo nemoćno dijete, koga je nemajka ondje izložila na milost i nemilost divljih zvijeri. Kralj, koji je bio dobra i plemenita srca, uzme dijete i ponese ga sa sobom u svoj dvor. I kako nije imao svoje djece, zavolio je ovo siroče i brinuo se za njega kao za rođeno. Obukao mu je kraljevske haljine, dao mu je i svoje ime, omogućio izobrazbu i kako je dijete bilo bistro i pametno, odredi ga sebi za nasljednika. . . . Ali, kolike nezahvalnosti - jednog dana isto dijete, sada već odrasli mladić, podiže ruku svoju na svoga dobročinitelja! Dugo mu je bilo čekati, dok kralj umre i nagovoren od pokvarenih prijatelja, podiže ruku svoju i plemeniti kralj pade mrtav.

(Može i primjer Cezara i Bruta). Imamo li za ovog mladića išta drugo osim najtežih riječi odvratnosti i osude?

A zar ne zaslužuje daleko veću osudu onaj koji ne bi poštivao i častio Boga, koji nas je stvorio i od koga nam je svako dobro. Razmislimo malo kolika je Božja dobrota.

a. Možda voliš cvijeće, diviš se cvijetnim livadama, zlatnim poljima. Kako je krasan bistri gorski potočić, kako su čarobne naše slavonske šume, kako su divni snijegom pokriveni gorski vrhunci! Kako je lijepo zvjezdano nebo, kako je krasno uzburkano more, kako je divno sunce pri jutarnjem ishodu ili večernjem zalazu! Koliko se ljepote nalazi u svijetu! A odakle sve to? Nastalo samo od sebe? Ne! Bog je stvoritelj svega toga. A sve je to stvorio radi nas, radi čovjeka. Zar nije dobar?

b. Ljudi znadu često puta biti dobri i plemeniti. Ali kad ljudi nekome čine dobro, oni to čine iz interesa, ili radi dužnosti, ili zbog krvne veze, ali uvijek pri tome misle na sebe i na svoju korist i zadovoljstvo. Jedino roditelji znadu koji puta biti nesebični u svojoj ljubavi prema djeci.

A Bog - On nas uvijek ljubi, On nam uvijek čini dobro, a da od toga sam nema nikakove koristi. Mi Njemu nismo bili potrebni, a ipak nas je stvorio. Mi Njega ne možemo učiniti sretnijim, a ipak On nas ljubi i u svojoj ljubavi misli samo na nas i zato nam po proroku govori: „Vječnom sam te ljubavlju ljubio. . ." (Jer 31,3).

c. On nas, što više, ljubi, iako mi nismo toga ni malo vrijedni. Tko od nas može reći, da je vrijadan dobrote i ljubavi Božje? Anđeli? Možda bi oni mogli reći! Sveci? Da, možda i oni! A možemo li mi to reći? Kad se sjetimo svih svojih mnogobrojnih pogrešaka i nesavršenosti. skupa sa psalmistom moramo i mi reći: „Šta je čovjek, da ga se uopće spominješ?" (Ps 8). A kad pomislimo na sve grijehe svoga života, opek skupa sa prorokom ponizno moramo reći: „Samo Tvome milosrđu imamo zahvaliti, da nismo uništeni". A ipak, premda grješni, premda nevrijedni, Bog ne samo da nas nije po pravdi kaznio, nego nas još neizmjerno ljubi. Zar nije dobar Bog, zar nije zaslužio, da Ga neizmjerno štujemo?

d. I to: ljubi nas neograničeno. Nebrojeni su dokazi Božje dobrote. Ali najrječitiji dokaz je u tome, što je poslao Sina svoga, da trpi i umre za nas. Sin za slugu, Bog za stvorenje umire na križu.

Kad je Abraham u svojoj velikoj ljubavi prema Bogu bio spreman podnijeti najveću žrtvu - rođenog sina svoga Izaka, zadržao je anđeo njegovu ruku s riječima: „Stani! Sada Bog vidi, da Ga zaista ljubiš, sada gdje si spreman da žrtvuješ vlastitog sina, najdragocijenije blago svoje". Tako su i ljudi tek na Veliki Petak pravo shvatilili, kako je Bog dobar i koliko ih ljubi, kad su vidjeli, kako je Bog, u ljubavi svojoj, za čovjeka grješnika žrtvovao Sina svoga na drvetu križa! „Ima li veće ljubavi od ove?" - s pravom pita ap. sv. Ivan. A mi nastavljamo pitanje: Zar Bog, koji je prema nama ljudima, svojim stvorenjima, tako dobar i pun ljubavi, zar taj dobri Bog nije zavrijedio, da Ga od sveg srca štujemo? Jeste, i mi bismo bili najgori zločinci i najveći nezahvalnici, kad Ga ne bismo iskreno štovali, kad ne bismo obdržavali prvu zapovijed Božju!

2. Ali kako, na koji način, ćemo štovati Boga? I ljudi traže, da ih se cijeni i poštuje. I nasilniku i tiraninu se mora odavati počast, iskazivati štovanje. Hoćemo li mi i Boga štovati samo zato, jer to Bog traži i zapovijeda? Samo zato, jer se bojim Njegove kazne?

Ne! Nego upravo zato, jer je Bog naš Stvoritelj, naš Otac od koga nam je svako dobro

i sve što imamo; upravo zato, jer je tako dobar i toliko nas ljubi - mi ćemo Boga štovati ne samo na izvan, nego duboko u srcu. Srce naše treba da bude puno ljubavi i zahvalnosti prema Bogu. A ono što iznutra u srcu osjećamo, to moramo i na izvana pokazati. Tako, da svaka naša riječ, svaki naš čin, jasno govori o sreći i ponosu, da smo djeca Božja, da smo katolici, da posjedujemo istinu. Toliki se diče i hvale u sav glas svojim grijesima i opačinama, a mi zar da se ne dičimo i ne hvalimo onim, što je u očima najboljih i najkulturnijih ljudi veliko i sveto?

Svoje štovanje prema Bogu pokazat ćemo osobito redovnom dnevnom molitvom, pokazat ćemo ako dovoljno cijenimo najveće blago naše sv. Crkve sv. Misu, ako često u obične dane zađemo u crkvu i ondje se Bogu i u Svetohraništu prisutnom Spasitelju smjerno poklonimo i redovito pristupamo sv. sakramentima. Jer ne može reći da poštuje Boga onaj, koji se i po nekoliko dana ne sjeti Bogu obratiti srdačnom molitvom. Molitva je razgovor s Bogom, a s onim koga poštujemo, rado i često razgovaramo. Ne štuje Boga ni onaj, koji redovito svake nedjelje ne ide na sv. Misu, tu nekrvnu žrtvu Novog zavjeta, najveći dokaz ljubavi Božje prema nama. Ne štuje Boga ni onaj, kome je teško naići u crkvu, u kuću Božju i ondje se pokloniti Bogu i kao najboljem Ocu i prijatelju iznijeti Mu svoje poteškoće, jade i nevolje. I napokon, ne može reći, da štuje Boga onaj, koji redovito ne polazi na sv. Sakramente - osobito na sv. ispovijed i sv. Pričest. Svi griješimo i Boga vrijeđamo, zato i treba da svi redovito i često svoje grijehe požalimo i iskreno ispovjedimo. Tek onda smijemo reći, da Boga pravo štujemo, tek se onda smijemo ponositi, da smo pravi katolici ne samo po imenu, nego primjerom i životom.

Zaključak. Na ljudsko srce najviše djeluje dobrota. Najveća je odlika za jednog čovjeka, kad ljudi o njem kažu: to je tako dobar i plemenit čovjek! dobrog čovjeka svatko voli i poštuje.

A ipak kaže Spasitelj: „Samo je Bog dobar!" I kakovo tek poštovanje onda Bog zaslužuje, kad već i dobre ljude toliko poštujemo. A ipak koliki i koliki, pa i između nas, svakodnevno Boga vrijeđaju, mrze Ga i pljuju po svem, što je Božje, što je sveto. Upravo zato neka naša ljubav i naše poštovanje prema Bogu bude veća nego ikada.

Skupa s našim pjesnikom i mi recimo:

„Ime Ti satrt bi htjeli,
Spomen Ti, Gospode, blate,
Krvi je žedna još Tvoje,
Svjetina od strasti pjana,
Ali što više te mrze, Gospode,
Ja više Te ljubim -
Kriste, hosana, hosana!"

(Poljak)

10. Što Bog zabranjuje u I. zapovijedi

„Nemaj drugih bogova uz mene!"

Tako govori svemogući Bog. On je tako velik i dobar, da naše srce osjeća potrebu, da Ga ljubi i poštuje. Kad katolik znade kakav je Bog, kako je On divan, dobar i pun ljubavi prema nama — svojim stvorovima — zar je još potrebno naglašavati, da uz Boga nema drugih bogova? O, i te kako je to potrebno, osobito danas! Jer pokvareno je ljudsko srce kadro ušutkati glas savjesti i potisnuti razloge zdravog razuma. Iza toga slijedi i štuje bogove, koje je samo izabralo.

Zato ćemo govoriti danas o tome, što Bog zabranjuje u I. zapovijedi.

I. Krivo štovanje Boga i gatanje. — Bez sumnje živimo u vrijeme napretka i kulture. No unatoč svemu, mnogi su ljudi, osobito u pogledu vjere, ostali velike neznalice i natražnjaci. Tobože, u ime znanosti, ne mogu prihvatiti pravu vjeru u jednoga Boga, Stvoritelja svega, a vjeruju u isto vrijeme u najveće ludosti, koje se protive zdravom razumu i našoj vjeri. No nije to ni čudo: ljudsko srce je stvoreno tako, da ga nešto mora ispunjavati. I ako ga ne ispunjava Bog, onda će biti puno najnevjerojatnijih ludorija — praznovjerja, u koje zapada svaki, koji napusti vjeru.

Nije li upravo smiješno, kad toliki tobože „napredni" ljudi ne poštivaju i ne boje se Boga, a zadršću i plaše se, kad im mačka prijeđe preko puta, strepe pred nekim brojevima, pred crtom na svom dlanu ili pred snom?...

Ima nažalost i među dobrim vjernicima dosta praznovjerja. Iz neznanja i u dobroj volji misle, da Boga mogu štovati i na krivi i lažni način. Prepiši trinaest puta lančić sv. Antuna, pa ćeš piti sretan; ako ne, zadesit će te veliko zlo! I naivna kršćanska duša misli: pa molitva je lijepa, nije to ništa zla, zašto ne bih učinila? Ako kršćani unose sami u svoju

vjeru, što je krivo i lažno, to je onda zgodna prilika protivnicima vjere, da je smatraju glupom i smiješnom. Uz pravog Boga i pravu Kristovu vjeru nama ne trebaju karikature!

II. Čaranje i spiritizam. — Gatanje može biti plod lakovjernosti, neozbiljnosti i neznanja, pa zato samo laki grijeh. Ljudi ne misle, da toliko vrijeđaju Boga, ali svakako škode ugledu prave Kristove vjere. Međutim čaranje i spiritizam dva su posebno teška grijeha, koja nisu rijetkost i među katolicima.

Čaranjem pokvarene osobe pomoću sotone žele postići neki stvarni vanjski ili unutarnji učinak. Na pr. izliječiti bolesnika ili nekome škoditi. Kako je to strahovita uvreda, koju takve osobe nanose Bogu! Đavla, najgoreg neprijatelja Božjega i neprijatelja ljudskog roda zovu u pomoć mjesto Boga, ili pomoću njega žele drugome zlo. Ima tako pokvarenih duša i po selima i u gradovima — nažalost.

Spiritizam je posebni idol mnogih, napose u gradovima. Sastane se više znanaca i prijatelja. Naobraženi, školovani ljudi, ali ne znaju, o čemu bi poveli razgovor, pa u mraku zazivlju duhove. Posjedaju oko okruglog stolića, ugase svijetlo, uzmu se za ruke i počnu zazivati duhove. Medij — onaj, koji se najbolje razumije u dozivanje, najednom zatraži, da se pojavi duša pokojnog domaćina kuće i ona dolazi. Na pitanja duh odgovara udaranjem po stolu. Nitko ga ne vidi. Samo se čuje. Svi zaprepašteni, svima je dah stao! I onda redom dozivlju duhove i dolaze duše careva, kraljeva, športaša i glumaca. Svima su živci uzbuđeni. Duhovi daju odgovore...

Većina ovih tajanstvenih pojava obična je varka. Vješto i brzo izvedeni trikovi. Najglasovitiji mediji u svijetu bili su varalice. Dokazalo se, da su oni to sami radili i izvodili. Svakako je čudno, da se duhovi javljaju po noći, u tami, a ne po danu i na svijetlu!

Možda u tome ima i samoobmane ili neistraženih prirodnih uzroka i da se ne radi o nikakvim duhovima. Ako se kakav duh kadkad i javio, to može biti samo nečisti duh, koji će skupo naplatit svoj posjet, jer đavao ne čini ništa badava. On lovi duše!

Zapamtimo, da je praznovjerje i zazivanje sotane grijeh protiv Boga. Mi imamo vjeru, koja se temelji na Božjoj objavi i na dokazima zdravog razuma. Mi vjerujemo u Boga, koji je rekao: „Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene!“ (Opširnije vidi: Noldin, De Praeceptis; Živković, Božje i crkvene zapovijedi; Bakšić, Bog Stvoritelj).

11. Štovanje bl. Djevice Marije i Svetdca

„Ne zaboravi, da imamo majku!“

Uvod: Bila jedna majka, koja je dugo godina čamila u tamnici, a djeca su morala živiti sama. I kad su napokon dočekali taj sretni čas, da im se vratila ljubljena majka, radosti i veselju nije bilo kraja. Ali, da ne bi brzo zaboravili toga sretnog časa, djeca se dogovore, da svakog dana upozore jedno drugo: „Ne zaboravi, da imamo majku!“

I mi katolici ne smijemo zaboraviti, da osim Boga treba da štujemo i svece i našu nebesku majku Mariju. A zašto i na koji način treba štovati Mariju i Svece, promotrit ćemo u današnjoj propovijedi!

1. Zašto i kako štujemo blaženu Dj. Mariju?

Zašto? Teško je u nekoliko riječi izraziti koliko vjernici časte i štuju Mariju! Molitve, pjesme, procesije, proštenište, toliki Njezini blagdani i Njoj posvećene crkve! A još je teže reći, zašto je toliko časte i što je Marija nama katolicima.

Ali glavni razlog radi kojeg štujemo Mariju - izvor i korijen svih Njezinih odlika je taj: što je Ona Majka Božja.

Kako je već uzvišena i sveta riječ majka. I najbolji propovjednici bili su u neprilici, kad je trebalo opisati i govoriti o veličini majke. Jer svaka je prava majka, kao i majka velikoga pjesnika Ivana Cankara, jedno čudo, neprotumačiva zagonetka. Kako ćete inače protumačiti, da u kući nema ni korice kruha, ni masti, ni soli, a ipak o podne i na večer treba nahraniti 8-10 gladnih ustiju? I nitko ne pita: kako? Mati, mora biti! Otvori svoje žile, mati, daj nam svoju krv... Mi ćemo piti tvoju krv mučenice, ti ćeš nam sama dati, da ti pojedemo srce... ali veliš mi ne smijemo umrijeti. O, majko, ti čudo na zemlji, ti svetinjo, pred kojom treba pasti na koljena!

A Marija, Ona nije bila samo obična majka - Ona je bila Majka Božja. Sv. pismo ne govori mnogo o Mariji. Ali onih nekoliko redaka otkrivaju nam svu Marijinu veličinu. „Marija - od koje je rođen Isus, koji se zove Krist“. Ali ta činjenica, da je Marija Isusova majka, bila je dostatna, da je Bog uresi tolikom ljepotom, krepostima i milošću, da je Dionizije Areopagita mogao reći: Kad ne bih znao, da

je stvorenje, poklonio bi Joj se kao Božanstvu." Isus, Sin Božji, kojeg je Marija porodila, je Onaj, od koga dolazi sva Marijina veličina.

U spomen Filipa Makedonskog trebao je slavni govornik reći nekoliko riječi. Očekivalo se, da će nabrojiti sve Filipove vrline i pobjede. No govornik je svečanim tonom progovorio: „Filipe, dosta je, ako za tebe kažemo, da si bio otac Aleksandra Velikog."

I za Mariju je dosta - sve je rečeno - ako kažemo, da je Isusova majka. Isus je za nas Sin Božji. Tko to ne vjeruje, nije kršćanin! A tko vjeruje u Isusa i klanja Mu se kao Bogu, zar može bez riječi i hladno bez štovanja proći pokraj Njegove majke? Ako ljubimo Isusa, red je, da štujemo i Njegovu majku. To će Isusu biti samo drago. Gdje ćete na svijetu naći pravog sina, koji ne želi, da mu se poštuje majka? Ta, koliko je i Isus štovao Mariju! Gledaj Ga o Božiću! Na čijem krilu počiva u hladnoj štalici? Pratimo Ga na bijegu u Egipat! Na čije grudi polaže svoju umornu glavu, da otpočine? Gledaj Ga u Nazaretskoj kućici, kako štuje svoju majku i kako Joj je poslušan! Pođi postajama sv. Križnog puta i vidjet ćeš svagdje Ga prati Njegova sveta Majka. S Isusom je Ona do kraja trpjela; gledaj, s Isusom je Ona i proslavljena, na nebo uznesena i okrunjena kao Kraljica i ures neba!

Da, predragi! Iskazivanje Božanske časti Isusu i štovanje Marije nerazdruživo su spojeni, jer Marija je majka Isusova, majka Božja!

Kako ćemo štovati Mariju? Upravo zato, jer je Marija Isusova majka, mi je štujemo više nego i jednog drugog sveca. I svece mi štujemo i častimo, ali Mariji iskazujemo radi Njena dostojanstva posebno štovanje. Pazimo: posebno štovanje, ali ne obožavanje. Jer kad bismo Majku Božju obožavali, štovali kao Boga, to bi bio grijeh proti I. zap. Božje. Mi Je ne obožavamo, kako nam to koji puta znadu predbaciti protivnici, nego je radi Njezina velika dostojanstva štujemo više od svih ljudi, svetaca i anđela. A svoje štovanje prema Mariji ćemo najbolje pokazati, ako Je i mi budemo priznavali za svoju najbolju majku. Jer Marija nije samo majka Božja, Ona je i majka naša!

Ta Ona nas je skupa sa Spasiteljem na Kalvariji podno križa u bolovima porodila na novi život milosti. Ona je posrednica sviju milosti, Ona je majka Božje milosti! A da bi se naša grješna usta usudila Nju najsvetiju nazvati svojom majkom, u najsvečanijem času ljudske povijesti, ne misleći na Se i na Svoje boli, Spasitelj nam oporučno predaje Mariju za majku. Vidio je Njegov božanski pogled sve napasti, sve patnje i sve boli, koje će se survati na Njegovo stado, sve od početka, pa tamo do konca svijeta i ne htijući nas ostaviti sirotama, daje nam Majku Pomoćnicu i Tješiteljicu. I zaista je to Marija uvijek i bila svojoj djeci. Gdje god se pojave suze, tu se pojavi i meka ruka nebeske Majke tješiteljice. Zašto se i danas Marija toliko štuje, možda više i iskrenije nego ikada? Zato, jer se više nego ikada osjeća potreba majke tješiteljice.

Marija je naša dobra majka, koja nas još nikada nije zapustila i zaboravila, ali i mi ne zaboravimo, da moramo biti Njena dobra i vjerna djeca. Ne zaboravimo, da ćemo Je najbolje štovati i najviše Joj ugoditi, ako Je budemo nasljedovali. Jer Marija nam je svima uzor. Ona, najbolja majka, uzor je našim roditeljima, kako treba u Božjem strahu u plemenitosti i poštenju odgajati svoju djecu. Ona nevina Djevica, uzor je našim mladićima i djevojkama, kako treba unatoč svih opasnosti živjeti čistim životom i ozbiljno se spremati, da u braku mognu preuzeti veliku i svetu dužnost suradnje s Bogom kod stvaranja novih bića. Ona je svima uzor i simbol ljepšeg, čišćeg i idealnijeg života, Ona je ujedno i pomoćnica s kojom se taj život može ostvariti. Ne zaboravimo da imamo majku!

2. Zašto i kako štujemo anđele i svece?

Anđeli: vidi „Vjesnik" br. 12 god. 1951.

Sveci: I njih treba štovati. Ali, ne samo onda, kad smo u kakvoj potrebi. Jer ljudi dobro znaju: sveci i pravednici su uz Boga i oni svojim zagovorom mnogo kod Njega mogu. I kad dođe kakva potreba, onda se sjete, da treba častiti i zadužiti kojega sveca, da bi nam pomogao. To nije kršćansko shvaćanje. To je trgovina, to je berza - proti toga je Crkva uvijek dizala svoj glas:

U čemu se onda sastoji štovanje svetaca i kako ih treba štovati? Ponajprije znajmo, da Crkva nije uzdigla svece na čast oltara samo zato, da nas oni zagovaraju i u nevoljama pomažu. Crkva prvenstveno želi, da nam sveci, ti najveći umjetnici i velikani budu uzorima u našem životu. Jer svi smo mi pozvani da budemo sveti. Nije li Spasitelj rekao: Budite sveti i savršeni, kao što je svet Otac vaš nebeski! I upravo zato, da nas obodri, potakne

i da nam dade primjer, Crkva nam pokazuje na svece. Ta oni su junaci, koji su uz najveće poteškoće uspjeli u sebi ostvariti lik Isusa Krista i najviše se Njemu približiti. Jer svetost nije, kako neki krivo misle, u tome, da netko nakrivi glavu i ide oborenih očiju. Niti u tome, da budemo uvijek žalosni. Ne, nego svet biti znači u sebi nositi Božanski život milosti, iznad svega ljubiti Boga, a radi Boga ljubiti i žrtvovati se za braću, za ljude Tko se kao kat. Crkva može podičiti tolikim i tolikim junacima ljubavi prema bližnjemu, koji su po primjeru svoga Učitelja sve žrtvovali za bijedne i nevoljne. I danas same kat. redovnice njeguju oko 5 milijuna bolesnika. Pa ako se divimo i častimo pisce, umjetnike i svjetske velikane, kud i kamo više treba štovati i častiti ove Božje velikane. Častiti i nasljedovati - to je misao i želja Crkve. A jer smo mi slabi i bijedni, eto nam u svecima ne samo uzora, nego i najboljih zagovornika i pomoćnika kod Gospodina.

Zaključak: Pođimo još samo začas u goste, da na brzinu učinimo jedan posjet. Eno, već se izdaleka vidi kuća! I domaći se zapažaju. Upravo smo sretni, jer svi su kod kuće. Ulazimo u dvorište, još malo i stupit ćemo u sobu. Koga ćemo najprije pozdraviti? Sasvim naravno kućedomaćina, a onda ostale ukućane i domare.

Ulaziš u crkvu. Crkva je kuća Božja. Koga ćeš najprije pozdraviti? Zar ne domaćina, a domaćin u crkvi je Isus Krist. On je prvi, On je glavni, on je sve! Eno gledaj tamo na oltaru je On prisutan, Njega najprije pozdravi! Njemu se najprije pokloni! Tu je onda domaćica, majka, Marija, Ona je srce, toplina i radost naše sv. vjere. Iza Boga Nju najviše štujemo, jer Ona je majka Sina Božjega. A onda dolaze ostali ukućani, stanovnici neba - sveci. I njih častimo, jer su oni prijatelji Božji i naši. A kod svakog pozdrava ne zaboravimo, da smo i mi svi određeni, da se jednom nađemo u krugu ove sretne, Božanske obitelji.

12. »Sveti se ime Tvoje!«

Bogu, kao vrhovnom i najsavršenijem biću, dugujemo najviše i najdublje štovanje. Ta On je vječna Istina, Dobrota i Ljepota! On je uz to naš Stvoritelj, naš preljubljeni Otac i najveći naš dobročinitelj. Koje i kakovo je štovanje Boga pravo i ispravno, a koje je naopako i nedostojno, o tome govori prva zapovijed Božja. O tome smo do sada razmatrali. U drugoj nam zapovijedi Bog *još posebice* zabranjuje, da ne smijemo Njegovo sveto ime spominjati (izgovarati) bez dužnog poštovanja: Ne izusti ime Gospodina Boga svoga uzalud! Prva, dakle, i druga zapovijed Božja najuže su povezane. I jedna i druga govore o pravom štovanju Boga i o grijesima, koji su protivni tome štovanju.

Ne izusti ime Gospodina Boga svoga *uzalud!* Nije dakle zabranjeno uopće *svako* izgovaranje imena Božjega, već samo *nedostojno*, uzaludno, isprazno izgovaranje. A pobožno zazivanje imena Božjega dopušteno je i hvalevrijedno. Sveta je Crkva obdarila i *posebnim oprostima* pobožno zazivanje imena Božjega, imena Isusova i imena svetih u litanijama i u drugim pobožnim zazivima.

Kada treba da zazivamo ime Božje? Češće: na početku svakog važnijeg posla, kod pozdrava, u napastima i potrebama, a osobito na času smrti. Opće su poznati kršćanski pobožni zazivi: U ime Božje! U ime Oca i Sina i Duha Svetoga! Sve na veću slavu Božju! Bože pomozi! Hvaljen Isus i Marija!... Takvo je pobožno štovanje i zazivanje imena Božjega dopušteno i pohvalno. Sv. Pismo kaže: Sve, štogod činite riječju ili djelom, sve činite u ime Gospodina Isusa!" (Col 3,17).

I. Naš najljepši pozdrav. Danas bih želio još posebice spomenuti, kako su kršćani oduvijek običavali i u međusobnom pozdravljanju spominjali ime Božje. Gospodin s vama! Mir Božji s vama! — prastari su i krasni kršćanski pozdravi. S vremenom su se među kršćanima udomaćili još i drugi pozdravi, u kojima se spominje ime Božje. Od tih pozdrava svakako je najljepši i najrašireniji onaj naš katolički: Hvaljen Isus! Ili: Hvaljen Isus i Marija! Taj je pozdrav i među nama Hrvatima-katolicima već stoljećima udomaćen, i mi ga s pravom ubrajamo među naše najljepše katoličke običaje. Pravo je stoga, da, govoreći o drugoj zapovijedi Božjoj reknemo nešto i o tom našem lijepom pozdravu.

Zašto nam je toliko mio i drag taj naš pozdrav - Hvaljen Isus? 1. zato, što je taj pozdrav *javna pohvala* presv. Imena Isusova. A Sv. Pismo kaže, da se imenu Isusovu imade pokloniti svako koljeno na nebu, na zemlji i pod zemljom (Philip 2,10). 2. zato, što je taj pozdrav

javna ispovijed sv. vjere, koju nas je naučavao Isus Krist. „Tko mene prizna pred ljudima, govori Isus, i ja ću njega priznati pred Ocem svojim nebeskim" (Math 10,32). 3. zato, što je to ujedno i *javna zadovoljština* presv. Imenu Isusovu, koje opaki ljudi toliko psuju i tako javno i tako drsko pogrđuju. Oni ga psuju, a mi Ga hvalimo govoreći „Hvaljen Isus!"... 4. zato, što nam je to ime nada sve drago, u njem nalazimo *nadu, utjehu i pomoć*. „Tko god zazove ime Gospodnje, spasit će će!", čineći uz to dobra djela (Rom 10,13). 5. zato, što su nam taj pozdrav ostavili *naši djedovi*, koji su krv svoju prolijevali „za krst časni i slobodu zlatnu" s presv. Imenom Isusovim na ustima i u srcu. 6. zato, što je sv. Crkva taj pozdrav obdarila *s posebnim oprostima* (100 dana). Konačno taj je pozdrav *tako lijep*, da nešto ljepše ne možemo ni zamisliti. Svi se drugi pozdravi ne mogu s njime ni usporediti. Glasoviti njemački pjesnik Klopštok - inače protestant piše, da ga je svaki puta duboko ganulo, kadgod bi prolazeći katoličkim krajevima slušao taj krasni pozdrav — Hvaljen Isus!

Čuvajmo dakle brižno tu svoju katoličku i hrvatsku svetinju! Po njoj ćemo dobiti mnoge milosti. „Gdje se sastanu dvojica ili trojica u moje ime, ja sam s njima" (Mtth 18,20). A gdje je Isus, ondje s Njime i Njegov blagoslov...

Ipak treba znati: 1. da nitko nije baš obvezan uvijek i svagdje pozdravljati **samo** tim pozdravom i nijednim drugim. Dopušteni su dakle i drugi pristojni pozdravi, kojima se običava zaželiti bližnjemu svome neko dobro, kao na pr.: Pomoz Bog! Dobro jutro! Laku noć, i t. d. 2. može se desiti, da se nađemo u takvim prilikama, da ne bi bilo ni dobro taj pozdrav iznositi prema onoj Isusovoj riječi: „Ne bacajte sveto pred pse, ni biserje pred svinje, da ga možda ne pogaze svojim nogama i okrenuvši se ne rastrgaju vas" (Matth 7,6).

II. Naša najveća sramota. Na čast nam služi i pred Bogom i pred ljudima naš lijepi pozdrav - Hvaljen Isus i Marija! Ali gledaj i snebivaj se! Čovjek ne bi vjerovao, da taj isti hrvatski i katolički narod, koji tako lijepo hvali u pozdravljanju sv. Ime Isusovo, da je taj isti naš narod jedan od najvećih psovača na kugli zemaljskoj! Kako neshvatljiva nedosljednost! Kakva sramota! Kakva nesreća! Kakva bol Srcu Spasiteljevu i srcu svakog pravog kršćanina i vjernika!

Ne izusti ime Gospodina Boga svoga uzalud, isprazno, iz običaja i navike, bez dužnoga poštovanja! To eto zabranjuje druga zap. Božja — *nepobožno izgovaranje imena Božjega*. A što onda da kažemo o onom gadnom i bezbožnom psovanju i proklinjanju, kad je zabranjeno već i samo *nepobožno spominjanje* presv. imena Božjega?... O, bogopsovka je opačina, čiju je strahotu teško uopće i shvatiti! Bogopsovka se diže direktno protiv samog Boga-Stvoritelja i vrhovnog Gospodara svega, što postoji.

Što dakle znači psovati? Psovati znači pogrđivati Boga ili svete uvredljivim i gadnim, besramnim riječima, znakovima ili slikama. To znači dignuti jezik svoj, ruku svoju, bijes svoj, mržnju svoju ili gađenje svoje protiv samog Boga. Psovati znači izraziti želju, da bismo bili spremni, kad bi nam bilo moguće, počiniti na Bogu ili svetima najokrutnija i najogavnija zvjerstva; ustima svojim popljuvati, rukom udariti, nogom pogaziti, na križ ga razapeti i još druga gadna i strašna djela. To eto znače sami po sebi oni bogohulni, đavolski izrazi, kojima se služe psovači, kad psuju Boga, Majku Božju, Krv Isusovu, Sakramente, Crkvu, Krst i druge svetinje. Zato s pravom kaže sv. Augustin: „Nikako ne griješe manje oni, koji proklinju Isusa Krista, nego oni, koji su Ga nekoć na zemlji raspeli." I opet piše isti sv. Augustin: „Isus Krist je bio bičevan od neprijatelja samo jedan dan, a sada ga *neprestano* bičuju psovke zlih kršćana".

Treba se samo časkom sjetiti, tko je Bog, koga psovač psovkom napada, a tko je i što je taj bijedni crv zemaljski, koji se usuđuje da to čini, pa da odmah shvatimo strahote toga grijeha.

Psovka je najveća *drzovitost* bijednog čovjeka prema svemogućem Bogu. Psovka je najveća *nezahvalnost* za svu Božju ljubav i milosrđe i za Krv Isusovu za nas prolivenu. Psovka najveća *ludost*, jer ne donosi psovaču ni dobitka ni užitka, već ga samo sramoti i upropašćuje. Psovka je znak najveće *prostote i nekulture*. Psovka je ujedno grozna sablazan, čiji otrovni primjer zarazuje nesretnu okolinu. Provka je grijeh i zločin protiv *svoga naroda*, jer navlači na njega prezir poštena svijeta i gnjev povrijeđene Božje pravde i ljubavi. Psovka je govor pakla, a psovač *gori još od đavla*, jer đavao psuje u odbačenom stanju, a čovjek psuje u danima, koji su mu još darovani za spas i posvećenje. Psovač je *gori od psa*, koji ne laje na svoga gospodara, kao što čini crna duša — psovač.

Sve ove strahote psovanja ukazuju nam se još strašnijima, kad pomislimo, kolikom se *lakoćom i slobodom* psovka među nama počinja, širi i hara. Psuju maleni i veliki, roditelji i djeca, muško i žensko, kod kuće, na putu, u polju, u radionicama, svuda, svuda opći potop bogopsovanja... Sv. Alfonzo, crkveni naučitelj, kaže: „Ne razumijem, kako da se na svaku psovku ne otvori zemlja ispod nogu onoga, koji je izgovara, te da ga ne proguta"., Zbilja je Božja dobrota i ustrpljivost velika, ali će zato i konačni sud Božji biti za psovače nada sve strašan.

„Želite li. da vas minu nesreće — uvjerava nas sv. Ivan Zlatousti, kanite se psovke! Budite uvjereni, da će dok psovači ne budu prestali psovati, vaša polja, vaši poslovi, vaša nastojanja ići iz dana u dan na gore!" A ovako reče Bog Mojsiji: „Tko bi pogrdio, opsovao Ime Gospodnje, neka se pogubi!" (Lev 10). To su kazne na ovom svijetu. A na drugom? U knjizi Tobijinoj čitamo: „Prokleti će biti, koji su tebe prezirali, i osuđeni svi, koji su pohulili na tebe!" Isto tvrdi i sv. apostol Pavao: „Ne varajte se!..., psovači ne će posjedovati kraljevstva Božjega!" (1 Cor 6,10).

Dodatak:

Uz svetu Krunicu molimo po želji Fatimske Gospe: O, moj Isuse, oprosti nam naše grijehe, očuvaj nas od paklenog ognja...! Potrebno je, da se ispuni naša želja, davati Bogu *zadovoljštinu*, naknadu za uvrede, koje Mu se grijesima, a posebno psovkom, nanose.

I zato u najsvetijoj borbi, borbi protiv psovke, moraju sudjelovati svi: *pojedinci:* dobrom odlukom, svetom ispovijedi, molitvom.., *Obitelji:* budnom pažnjom, dobrim primjerom, zajedničkom molitvom... *Cijela Crkva:* raznim pobožnostima, propovijedima, „tjednom protiv psovke".

Roditeljski blagoslov

Misli, koje donosimo, mogu, uz blagdan sv. Josipa, poslužiti svećenicima kao propovijed, a dobrim roditeljima postati sveti običaj u njihovoj teškoj roditeljskoj zadaći.

Roditelji, vi ste kućni svećenici, blagosivajte svoju djecu! U vašim rukama je blagoslov ili prokletstvo vaše djece. Djeca vas mole i vapiju kao utopljenici u buri i previranju života: Oče, blagoslovi me! Majko, blagoslovi me! Sv. Ambrozije vam poručuje: Koga roditelji blagoslove, toga i Bog blagosiva!

Roditeljski blagoslov potječe od Oca nebeskog. Njega je Isus podigao na svetinju kućnog ognjišta. Taj blagoslov vrši u kući sveti apostolat posvete obitelji.

Izvor roditeljskog blagoslova. Roditeljski blagoslov potječe iz usta nebeskog Oca, kada je nakon stvorenja, blagoslovio svoju djecu. Čitamo u Genezi: „Tako stvori Bog čovjeka na sliku svoju. Na sliku Božju stvori ga. Stvori ih kao muža i ženu. I blagoslovi ih Bog. Tada im zapovijedi Bog: „Rađajte se i množite se" (1,27). To je bio prvi očinski blagoslov.

Drugi očinski blagoslov primio je, nakon općeg potopa, Noa, novi praotac preostalog čovječanstva; a treći sveopći blagoslov dobiva Abraham, najizabraniji sin i predstavnik svih plemena na zemlji: „... učinit ću te velikim narodom, i blagoslovit ću te, i proslavit ću ime tvoje. Ti imaš proširiti blagoslov. Blagoslovit ću one, koji tebe blagosivaju, a proklet ću one, koji tebe proklinju. U tebi će biti blagoslovena sva plemena na zemlji" (Gen 12, 2-3).

Bog je svoje očinstvo prenio na roditelje, dao im je stvaralačku moć i vlast odgajanja i posvećenja svoje djece. Roditelji su zamjenici Božji. Ta misao se provlači kao zlatna nit kroz povijest čovječanstva. Sv. Pismo opisuje dirljive prizore očinskog blagoslova. Patrijarha Izak na samrti blagosiva sina Jakoba, a prevareni prvorođenac Ezav u zdvojnosti moli i zaklinje oca: „Zar imaš samo jedan blagoslov, oče dobri? Blagoslovi i mene, oče dragi" (Gen 27, 38). I blagoslovi Izak i sina Ezava očinskim blagoslovom. Patrijarha Jakob skrštenih ruku blagosiva svojih dvanaest sinova, a napose Judu svojim proročkim riječima: „Ne će odstupiti žezlo od Jude, niti vladalački štap od nogu njegovih, dok ne dođe onaj, kome pripada i kome će se pokoravati narodi" (Gen 40,10). Uzvišenim riječima blagosiva Jakob Josipa iz Egipta: „Blagoslovi, što su bili ocu tvojemu, nadvisiše blagoslove bregova vjekovitih, ljepotu brežuljaka prastarih. Oni neka dođu na glavu Josipovu, na tjeme najsjajnijega od braće njegove (Gen 49,26). I taj se blagoslov ispunio, jer je Josip vidio svoje potomstvo sve do u treće koljeno. Sjajan primjer očinskog blagoslova daje veliki patrijarha Mojsije, kad pred smrt blagosiva svoj

narod ushićenim riječima: „Blažen budi Izraele! Tko je kao i ti, ti narod sveti pobjednik u Gospodinu!“ (Deut 33,29). David blagosiva na smrtnoj postelji sina Salomona. To su prekrasni primjeri očinskog blagoslova. Žene u St. Zavjetu nisu davale majčin blagoslov, jer su kao kćeri Evine nosile na sebi njezino prokletstvo, dok nije došla druga Eva, Marija: milosti puna ... blagoslovena među ženama.

Isus i roditeljski blagoslov. Divan je prizor: Isus, prijatelj malenih. Isus uzima na krilo djecu, stavlja im na glavu ruke i blagosliva ih pred majkama. To je divan uzor roditeljima. Isus je došao, ne da dokine Zakon, nego da ga usavrši i zapovijedi. Zato je usavršio ženidbu do sakramenta i time uzdigao do svetosti roditeljski auktoritet i vlast. Ženidba je sakramenat ne samo kod sklapanja braka, nego kroz cio život roditelja. Roditelji plivaju u moru sakramentalnih milosti, iz čega svakodnevno crpu snagu, da prelijevaju u obiteljski život i na djecu milosti i blagoslov. Svećenik je kod vjenčanja obavio ruke zaručnika sv. stolom, blagoslovio ih znakom sv. križa i poškropio ih sv. vodom. Roditeljske ruke su posvećene, blagoslovljene i one su pozvane od Boga, da šire blagoslov na svoju djecu. Roditelji su u kući svećenici, koji mole i blagosivaju. Koga oni blagoslove, toga i Bog blagosiva. Blagosovita djeca nose Boga i nebo u duši. Zato je Crkva od svojih početaka uvela običaj roditeljskog blagoslova. Mučenici kleče pred roditeljima da prime blagoslov i tako ohrabreni i blagoslovljeni polaze u smrt za vjeru i Krista. Sveti i pobožni roditelji: Leonida, Makrina, Nonna, Toma Morus, Gerson, Franciska Šantal i mnogi drugi daju kršćanskim roditeljima divan primjer da preko blagoslova odgajaju svoju djecu za svece i velike ljude.

Plodovi roditeljskog blagoslova. Posvećenje djece. — Blago djeci, koja primaju roditeljski blagoslov. Njih blagosiva i Gospodin Bog. Blago kući, blago obitelji, u kojoj se blagosiva, jer u njoj vlada svetost i duh Božji.

Dječji blagoslov je kućni odgojitelj. Dijete, koje prima od oca i majke blagoslov, osjeća prema njima posebno poštovanje, sveti pijetet. Za njega su otac i majka nešto više od ostale rodbine i drugih ljudi, oni su izvor njegove sreće i sudbine, jer se brinu ne samo za tjelesni život, nego i za posvećenje duše. Kolika je praznina u obitelji, gdje nema dječjeg blagoslova!

Dječji blagoslov je kućni posvetitelj. Roditelji, koji podjeljuju djeci blagoslov, stoje pred njima kao kućni svećenici i u obitelji nastaje neki sveti, nadnaravni odnos i posvećenje. Obitelj postaje zajednica svetih. U duši djeteta se rađa misao i osjećaj, da su roditelji zamjenici Božji, nosioci blagoslova i posvećenja obitelji. Posve drugi, daleko niži i prazniji odnos vlada u obitelji, koja ne pozna dječjeg blagoslova. Tamo su roditelji obični kućni starješine, koji se brinu za djecu i zapovijedaju, a djeca moraju da slušaju. O nadnaravnom duhu i posvećenju nema ni traga.

Dječji blagoslov je anđeo čuvar djece. Roditeljski blagoslov prati dijete na putu kao anđeo čuvar. Dijete ne može zaboraviti oca i majku, čiji blagoslov nosi u duši. Ako bude i zalutalo na stramputicu, uskrsnut će mu u duhu lik oca i majke s uzdignutom desnicom na blagoslov. To su za njega svete pojave, koje zovu natrag k Bogu. Primjeri govore. Njemački pjesnik Clemens Brentano priča o sebi, kako je zalutao daleko od Boga i Crkve i provodio nesretan, promašen život. Tada je počeo misliti na svoju sretnu mladost. U duhu je vidio svoju majku kako mu svako veče prije počinka nosi blagoslov i na čelo mu stavlja znak sv. križa. Ta ga je uspomena snažno potresla. Vizija svećenice majke i njezin blagoslov u znaku sv. križa na čelu dovela ga je natrag Bogu u krilo sv. Crkve. Svećenica majka je anđeo čuvar.

Dječji blagoslov je glas Božji u izboru zvanja. Otac i majka uz dječji blagoslov imaju sjajnu priliku da stave djeci na srce svoje želje i molitve za buduće njihovo zvanje. Mnogi sin je po majčinom blagoslovu postao svećenik, a mnoga kći redovnica. Najdirljiviji prizor u obitelji je oproštajni blagoslov prije ređenja ili prije vjenčanja. To su sveti i neizbrisivi prizori u obitelji. Zadnji roditeljski blagoslov prati dijete u novi život.

Posvećenje roditelja. Neki pobožni otac išao je svaki dan na sv. Misu. Na upit: Što on tamo traži, odgovorio je prostodušno: „Ja idem svaki dan u crkvu na sv. Misu po blagoslov, da ga na večer mogu dijeliti svojoj djeci“. Imao je pravo. U sv. Misi je izvor svakog blagoslova. Roditeljski blagoslov je zlatna veza kućnog ognjišta s oltarom, obitelji s Bogom. Oltar i dom, Bog i obitelj ne mogu se i ne smiju nikad rastaviti. Zar mogu otac i

majka biti ravnodušni prema Onome, u čije ime oni dijele svojoj djeci blagoslov? Zar je pojmljivo, da roditelji ne vjeruju i ne ljube Onoga, čiji sveti znak križa oni svakodnevno stavljaju svojoj djeci na čelo? Ne! Dječji blagoslov posvećuje i same roditelje. Taj blagoslov sjeća roditelje na njihovo kraljevsko i svećeničko dostojanstvo u obitelji. Ali ih sjeća i na dužnosti, koje iz tog dostojanstva izlaze, na krepostan i svet život, koji dolikuje njihovom uzvišenom pozivu. Kada oni od te djece traže poslušnost, ljubav i čistoću, to ujedno sjeća i njih na poslušnost i ljubav prema Bogu i na bračnu čistoću i svetost. Može li ruka, koja svakodnevno jutrom i večerom dijeli djeci blagoslov preko dana biti obečašćena grijehom? Mogu li usta, koja izriču riječi svetog blagoslova, ujedno proklinjati i psovati sveto ime Božje? Neka govore primjeri iz života,

Za vrijeme nekih misija preporuči misionar djeci, da zatraže na večer roditeljski blagoslov prije sutrašnje sv. ispovijedi. Neki dječak od deset godina morao je dugo na večer čekati svoga oca, koji je sjedio u gostionici. Dalje neka priča sam otac: „Kasno u noći, kao obično u nedjelju, došao sam kući prilično napit. Tek što sam stupio u sobu, pristupi moj sin, klekne pred mene i zamoli me za oproštenje i očinski blagoslov. Najednom osjetim da sam se otrijeznio. Suze mi poteku iz očiju, s drhćućom rukom stavio sam sinu na čelo znak sv. križa, a tada padoh kraj sina na koljena i molio sam tako skrušeno, kao nikad u životu. Nas dvojica probdjeli smo cijelu noć u molitvi za moje obraćenje. U jutro obavio sam sa sinom skrušenu sv. ispovijed i nikad više nisam prestupio praga gostionice". Majke i žene! Možda je vaš muž pijanac ili psovač. Dovedite ga svako veče pred postelju vaše nevine djece i pozovite ga: Oče, blagoslovi svoje dijete! Možda će ga taj blagoslov i onaj križ na čelu djeteta sjetiti, da blagoslov i sablazan ne idu zajedno, ili—ili. Roditeljski blagoslov vrši sveti apostolat u obitelji.

Obred roditeljskog blagoslova. Kad čovjek stupi u kuću u sebi mora osjetiti, da je stupio u kršćansku katoličku kuću. Na pročelju sobe se ističe raspelo ili sveta slika, a ne ogledalo. Djeca treba da upiru svoj podgled u Krista Raspetoga, a ne u sebe i u svoju vanjsku ljepotu. Kraj vrata obično visi svetionica s bl. vodom. U mnogim kućama se u pobožnom kutiću nalazi kandilce pred slikom Gospinom. Pokraj dječje postelje visi slika Anđela čuvara, Male Terezije i sl.

Prije blagoslova dijete klekne, mirno stoji ili sjedi. Otac ili majka ili obadvoje redom, stavi desnu ruku na glavu djeteta i govori: *Dijete moje, blagoslovio te Svemogući Bog.* Tada s palcem desne ruke čini djetetu na čelu znak sv. križa govoreći: *U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.* Dijete odgovori: *Amen. Bog Ti platio!* To je pravi kršćanski izraz zahvalnosti. Tada roditelji poškrope dijete sv. vodom. Zar to nije divan kućni obred? I anđeli čuvari se tome raduju.

Ako su djeca otsutna u službi, na školama, na putu i tada ih treba blagosloviti znakom sv. križa i za njih se moliti. Svako pismo djeci neka završi blagoslovom: Blagosiva te tvoj otac, tvoja majka! Roditeljski blagoslov prelazi kao radio-valovi gore i doline i nalazi djecu gdjegod se ona nalaze. On ih obuhvaća i spašava iz morskih dubina grijeha i opasnosti.

Vrijeme blagoslova. Blagoslov se djeci daje jutrom nakon jutarnje i večerom nakon večernje molitve. To je najljepši kršćanski pozdrav: Dobro jutro! Lahku noć!

Prije sv. ispovijedi neka djeca mole roditelje za oproštenje i prime blagoslov.

Na dan prve sv. pričesti mogu roditelji prije svečane procesije podijeliti djeci roditeljski blagoslov.

Lijepi je običaj, da se roditelji od djece opraštaju prije vjenčanja, prije polaska u samostan, prije primicija.

Zašto ne bi roditelji svoju djecu prije putovanja blagoslovili?

Napose je potreban roditeljski blagoslov prije škole, da ih Anđeo čuvar štiti i brani. Dom i škola moraju biti povezani u zaštiti i odgoju djece.

Za vrijeme bolesti djece, na samrti, dolazi roditeljski roditeljski blagoslov kao melem s onog svijeta.

Napokon se kršćanski roditelji sa samrti opraštaju od svoje djece zadnjim roditeljskim blagoslovom. To je zadnja prilika, da im kao oporuku stave na srce: Vjernost Bogu i Crkvi, međusobnu ljubav i nadu u vječni život.

*

Roditelji. Oče i majko! Vi ste kućni svećenici. U vašim je rukama blagoslov ili prokletstvo vaše djece. Koga vi blagoslovite, toga i Bog blagosiva. Ako ste siromašni i ne možete svojoj djeci ostaviti zemaljskog bogatstva, a vi im ostavite bogatstvo svog roditeljskog blagoslova. Bolje je biti siromašan, a blagosovljen, nego bogat, a proklet. Ako ste u brizi za dušu svoje djece, a vi ih štitite svojim roditeljskim blagoslovom. Po tom svetom blagoslovu vi ste anđeli čuvari svoje djece.

IZ BISKUPSKE KANCELARIJE

OKRUŽNICA

Broj: 168-1953

Papin dan

Godišnjica krunisanja Sv. Oca Pape Pija XII. je dne 12. III. svake godine. S razloga što je taj dan radni dan, crkvena proslava neka se održi u nedjelju dne 15. III. o. g. u stolnoj crkvi u Đakovu i u svim župnim crkvama biskupije i apostol. administrature. Pod svečanom sv. Misom (De Dominica cum oratione pro Papa sub unica conclusione) neka se održi i prigodna propovijed, a iza sv. Mise „Tebe Boga hvalimo" s pripadnom molitvom. Ova svečanost neka se vjernicima objavi tjedan dana prije u svim crkvama.

U Đakovu, 1. II. 1953.

† Stjepan
naslovni biskup

Broj: 169-1953

Posveta ulja na Vel. Četvrtak

Na veliki Četvrtak - 2. travnja o. g. - obavit će se u stolnoj crkvi u Đakovu, svečanim načinom posveta ulja. Sv. obredi toga dana počinju u 9 sati prije podne. Tim povodom se određuje kako slijedi: Ovim obredima u stolnoj crkvi imaju prisustvovati svi svećenici iz Đakova i đakovačkog dekanata. Osim toga iz susjednih dekanata svi oni, koji su bliže Đakovu. Nadalje, iz većih mjesta i gradova u biskupiji, gdje ima više svećenika ili redovnika, imade doći u Đakovo barem po jedan, a po mogućnosti i više. Svi svećenici, koji toga dana dolaze u Đakovo, dužni su svoj dolazak najaviti Bisk. kancelariji najkasnije do 1. IV. o. g., a u sakristiji stolne crkve moraju biti na Vel. Četvrtak u 8'30 sati radi asistencije. Isto tako treba najaviti crkvene tutore ili druge osobe, koje dolaze po sv. Ulje, ako za njih treba konačište. U svrhu podmirenja troškova za sv. Ulje, dužna je svaka župa unaprijed dostaviti Ekonomatu biskupije 150 dinara na teret crkvene blagajne, s točnom oznakom na doznačnici ili čekovnoj uplatnici, za koju svrhu i za koju župu se novac šalje.

U Đakovu, 1. II. 1953.

† Stjepan
naslovni biskup

Nedjelja protiv psovke. U našoj biskupiji postoji stari običaj i propis, da se nedjelja Glušnica, (Dom. Passionis) ove godine 22. III. smatra **Nedjeljom protiv psovke.** Ovaj običaj neka se i dalje zadrži. Toga dana neka se u stolnoj crkvi u Đakovu, kao i u svim župnnim crkvama biskupije, održe prigodne propovijedi protiv psovke, te velike sramote našeg naroda. Vjernicima treba preporučiti, da se svim mogućim dozvoljenim sredstvima, osobito molitvom i dobrim primjerom, bore protiv psovke i da kod odgoja svoje djece nikad ne zaborave djeci govoriti o tom velikom narodnom zlu i grijehu.

Novi broj čekovnog računa. Novi broj čekovnog računa Biskupskog ordinarijata kod Narodne banke FNRJ jest: 573-T-86. Upozoravamo se župne urede, koji imaju naših čekovnih uplatnica, da sami precrtaju stari broj i stave novi, pa se i dalje mogu služiti tim uplatnicama u korist Biskupskog ordinarijata.

Iz nadbiskupske kancelarije - Beograd

Nr. 20/Bg et 4/Ban

LEX ABSTINENTIAE ET JEJUNII pro 1953.

Vigore specialium facultatum a Sede Apostolica Episcopis Jugoslaviae rescripto Nuntiaturae Apostolicae diei 1. decembris 1952 N. 4299/52 concessarum, pro ineunte anno in favorem fidelium Archidioecesis Beogradensis et Administrationis Apostolicae Banatensis sequens nuntiamus **Indultum:**

a. dies jejunii et abstinentiae erunt:
feria IV Cinerum
feria VI in Parasceve
Vigilia Asumption BMV, 14. augusti
Vigilia Nativitatis Domini, 24. decembris

b. dies solius abstinentiae:
feriae sextae in Quadragesima

c. sacerdotes et religiosos hortamur, ut omnibus feriis sextis per annum abstinentiam observent, propter bonum exemplum et propter mortificationem.

d. omnibus fidelibus, qui usi fuerint hoc indulto, magnopere in Domino commendamus, ut legem jejunii et abstinentiae aliis bonis operibus compensent: ellemosynis, oportunis abnegationibus, vel saltem orationibus (qualibet vice 5 Pater, Ave).

Beograd, 25. Januarii 1953.

† Josephus, m. p.
archiepiscopus Beogradensis
administrator apost. Banatensis

Vlasništvo i naklada Biskupskog Ordinarijata u Đakovu — Glavni i odgovorni urednik: Dr Zvonimir Marković — Uredništvo i uprava Đakovo, Strossmayerov trg 1. — Pretplata godišnje 400 Din. — Broj čekovnog računa 573-T-86 — Tisak Gradske tiskare u Đakovu